

25.5.2020

Markkinaoikeus

markkinaoikeus@oikeus.fi

**Viite:** Markkinaoikeuden vastinepyyntö 8.5.2020; diaarinro 2020/186**Asia:** Vastine hankintapäätöksestä tehtyyn valitukseen**Selityksen antaja:** Naantalin kaupunginhallitus,  
PL 43, 21101 Naantali, puh. (02) 4345 111Asiamiehenä  
Kaupunginlakimies Turo Järvinen  
puh. 044 733 4552  
sähköposti turo.jarvinen@naantali.fi**Päätös, jota valitus ja vastine koskevat:**

Naantalin kaupungin palveluverkon rakennustoimikunta 21.4.2020 § 13

**Muutoksenhakija:** RTC Vahanen Turku Oy**Valitus ja esitetyt vaatimukset:**

Valittaja vaatii, että markkinaoikeus:

- 1.1 kumoaa valituksenalaisen hankintapäätöksen;
- 1.2 kieltää hankintayksikköä noudattamasta ja soveltamasta virheellistä hankintamenettelyä ja;
- 1.3 velvoittaa hankintayksikön korjaamaan virheellisen menettelynsä;
- 1.4 mikäli edellä kohdassa 1.1. - 1.3. vaadittua ei voida määrätä tai hankintayksikkö on jo tehnyt asiassa hankintasopimuksen, sen sijaan määrää hankintayksikön maksamaan hyvitysmaksua, jonka määrä ja tarkemmat perustelut esitetään tarvittaessa erikseen, taikka määrää tehottomuus-seuraamuksen.
- 1.5 Lisäksi markkinaoikeuden tulee velvoittaa hankintayksikön korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut asiassa myöhemmin esitettävän laskun mukaisesti laillisine viivästyskorkoineen kuukauden kuluttua ratkaisun antamisesta lukien. Tähänastisten oikeudenkäyntikulujen arvonlisäveroton määrä sisältäen markkinaoikeuden oikeudenkäyntimaksun on 3 142 euroa.

25.5.2020

**Vastine perusteluineen:**

Naantalin kaupunki vaatii kunnioittavasti, että markkinaoikeus jättää valituksen kokonaisuudessaan tutkimatta, koska hankintayksikkö on valittajan oikeasuvaatimuksen johdosta käsitellyt ja ratkaissut asian uudelleen 12.5.2020 § 16 hankintalain 132 §:n mukaisena hankintaoikaisuna.

Hankintaoikaisun johdosta tehty päätös 12.5.2020 § 16 on liitteenä ja hankintalain 134 §:n mukaisesti markkinaoikeudelle tiedoksi. Kyseisen pykälän 3 momentin mukaan, jos hankintayksikkö korjaa hankintapäätöksensä tai muun ratkaisunsa hankintaoikaisuna siten, että markkinaoikeudelle valituksen tehneellä ei ole enää oikeussuojan tarvetta eikä tarvetta saada perusteltua päätöstä, markkinaoikeus voi poistaa tällaisen asian käsittelystään antamatta pääasiasta ratkaisua.

Valittajan valitusperusteisiin lausutaan seuraavaa:

**1. Tarjouspyynnön referenssiportfolion taideosion hankintalainmukaisuus:**

Tarjouspyynnön todettiin olevan hankintalain mukaisesti tehty referenssiportfolion taideosion osalta. Taideosio on laadun yhden osatekijän, referenssiportfolio arvioinnin, alakriteeri. Taideosiolle on määritelty hankintalain 93§:n määrämällä tavalla vaihteluväli ja painoarvo.

Hankintalain 93 §:n 4 momentin mukaan hankintayksikön on ilmoitettava käyttämänsä kokonaistaloudellisen edullisuuden peruste tai hinta-laatusuhteen mukaiset vertailuperusteet hankintailmoituksessa, tarjouspyynnössä tai neuvottelukutsussa. Hankintayksikön on yksilöitävä vertailuperusteiden suhteellinen painotus hankintailmoituksessa, neuvottelukutsussa tai tarjouspyynnössä. *Painotus voidaan ilmaista myös ilmoittamalla kohtuullinen vaihteluväli.* Jos vertailuperusteiden suhteellista painotusta ei objektiivisesta syystä voida määritellä, vertailuperusteet on ilmoitettava alenevassa tärkeysjärjestyksessä.

Viimeksi mainittua momenttia koskevien esitöiden (HE 108/2016 vp s. 202) mukaan hankintayksikön pitää vähintään ilmoittaa varsinaiset vertailuperusteet kuten esimerkiksi hinta ja tekniset ominaisuudet ja niiden painoarvot kuten esimerkiksi "hintaa 50 prosenttia" ja "tekniset ominaisuudet 50 prosenttia". Hankintayksikkö voi esittää käyttämiensä laadullisten vertailuperusteiden alakriteerit painoarvoineen, mutta mikäli ne ovat pikemminkin varsinaisten vertailuperusteiden kuvailua tai määrittelyä kuin itsenäisiä alakriteerejä, ei kuvailun tai määritelmien painoarvoja tarvitse ilmoittaa.

*Painotus voidaan ilmaista myös ilmoittamalla kohtuullinen vaihteluväli.* Jos vertailuperusteiden suhteellista painotusta ei perustellusta syystä voida määritellä, vertailuperusteet on ilmoitettava tärkeysjärjestyksessä. Hankintayksikkö ei kuitenkaan saa kesken tarjouskilpailun tai tarjousten vertailuvaiheessa lisätä, poistaa tai muuttaa etukäteen asettamiaan vertailuperusteita, niiden osatekijöitä ja painotuksia.

25.5.2020

## 2. Taideosion arvioinnin sanalliset perustelut:

Hankintalain 123 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön on tehtävä ehdokaiden ja tarjoajien asemaan vaikuttavista ratkaisuksista sekä tarjousmenettelyn ratkaisusta kirjallinen päätös, joka on perusteltava. Pykälän 2 momentin mukaan päätöksestä tai siihen liittyvistä asiakirjoista on käytävä ilmi ratkaisun olennaisesti vaikuttaneet seikat, joita ovat ainakin ehdokkaan, tarjoajan tai tarjouksen hylkäämisen perusteet sekä keskeiset perusteet, joilla hyväksytyjen tarjousten vertailu on tehty.

Hankintalain 123 §:ää koskien lain esitöissä (HE 108/2016 vp s. 221) on todettu, että pykälän 2 momentissa täsmennetään päätöksen perusteluvelvollisuutta siten, että *hankintapäätöksen perusteluissa on riittävää kertoa vain keskeisimmät perusteet, joilla hyväksytyjen tarjousten vertailu on tehty*. Hankintayksikön ei näin ollen tarvitse esimerkiksi yksilöidä, mihin konkreettiseen tarjouksesta ilmenevään seikkaan tarjouksen kustakin vertailuperusteesta saama pistemäärä perustuu, kunhan tarjouksen ansiot ja saadun pistemäärän perusteet käyvät muutoin ilmi perusteluista. Erityisen laajoissa, kymmeniä tai satoja tuotteita sisältävissä hankinnoissa hankintayksikön ei tarvitse yksilöidä erikseen, miten kutakin vertailuperustetta on sovellettu kuhunkin tarjoukseen jokaisessa tuotteessa tai tuoteryhmässä, *vaan piste-eroja voidaan kuvata tätä yleisemmällä mutta hankinnan luonteeseen nähden riittävän kuvaavalla tasolla*.

Edelleen esitöissä (HE 108/2016 vp s. 221) on tuotu esiin, että puheena olevan momentin perusteena olevan julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta 26.2.2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/24/EU 55 artiklan 2 kohdan mukaan hankintapäätöksen perusteluvelvollisuus tarjousten vertailun osalta kattaa valitun tarjouksen ominaisuuksien ja suhteellisen edun selostamisen. Yksinomaan tarjousten vertailun ja pisteytyksen perustelemiseen liittyviä kysymyksiä on käsitelty runsaasti tuomioistuimissa. *Perusteluvelvollisuuden keventämisellä pyritään vähentämään hankintayksiköiden hallinnollista taakkaa sekä vähentämään yksinomaan hankintapäätösten perusteluvelvollisuutta koske via valituksia markkinaoikeudessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Hankintapäätöksen perustelujen tulee kuitenkin olla riittäviä, jotta asianosaiset voivat asianmukaisesti arvioida päätösten oikeellisuutta ja näin ollen valitustarpeensa*.

Tarjoajien on voitava asemansa ja oikeussuojansa tarpeen selvittämiseksi saada hankintapäätöksen ja hankinta-asiakirjojen perusteella selville asemansa tarjouskilpailussa siten, että saatu kokonaispistemäärä voidaan johtaa hankintayksikön sanallisesti arvostamista tekijöistä. Hankintapäätöksestä ja sen liitteistä on siten käytävä riittävällä tavalla ilmi, *miten tarjouksia on arvioitu ja mihin tarjoajien saamat pisteet ovat perustuneet*.

Käytännössä tämä tarkoittaa ainakin tarjouksen laadullisen vertailuperusteen lyhyttä sanallista arviointia annettujen pisteiden perusteeksi, jotta saatujen pistemäärien perusteet käyvät riittävällä tavalla ilmi vertailutaulukosta.

Puuttuneet sanalliset arvoinnit on täydennetty tarjousvertailuun rakennustoimikunnan hankintaoikaisupäätöksellä 12.5.2020 § 16.

25.5.2020

Sen sijaan valittajan vaatimus hankintapäätöksen muuttamisesta siten, että taideosio poistettaisiin taikka siten kaikille tarjouksille annettaisiin joko nolla (0) pistettä tai täydet viisi (5) pistettä on hankintalain vastainen. Hallituksen esityksessä HE 108/2016 hankintalain yksityiskohtaisista perusteluista käy 93 § 4 momentin kohdalta ilmi, että hankintayksikkö ei kuitenkaan saa kesken tarjouskilpailun tai tarjousten vertailuvaiheessa lisätä, poistaa tai muuttaa etukäteen asettamiaan vertailuperusteita, niiden osa tekijöitä ja painotuksia.

Markkinaoikeuden vastinepyynnössään pyytämien selvitysten osalta ilmoitetaan seuraavaa:

1. Hankinnan ennakoitu kokonaisarvo ilman arvonlisäveroa on tarjouspyynnön julkaisun ajankohtana arvioitu olevan 600 000 euroa.
2. Hankinnan sopimuskausi on 36 kk sopimuksen teosta. Sopimus tehdään, kun päätös on lainvoimainen.
3. Hankintapäätös on annettu valittajalle tiedoksi 15.5.2020 sähköisesti Cloudia -tietojärjestelmästä lähetettynä viestinä. Tiedoksianto on käsitänyt seuraavat asiakirjat: rakennustoimikunnan päätöspöytäkirja 12.5.2020.
4. Hankintasopimusta ei ole allekirjoitettu.

Oikeudenkäyntikuluvaatimus kiistetään perusteeltaan ja määrältään, koska valituksenalainen päätös on poistettu käsittelemällä asia viivytyksettä hankintaoikaisuna. Asianosainen yhtiö on itse ilman asiamiestä toimittanut hankintaoikaisun hankintayksikölle.

Lisätietoja asiassa antaa kiinteistöpäällikkö Pekka Alm, puh. 044 733 4729, sähköposti pekka.alm@naantali.fi.

**Naantalin kaupunki**  
Kaupunginhallitus

Jouni Mutanen  
kaupunginjohtaja

Turo Järvinen  
kaupunginlakimies

## Liite

Pöytäkirjanote Naantalin kaupungin palveluverkon rakennustoimikunnan päätöksestä 12.5.2020 § 16